

ผลการใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
วิชา ลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

The results of using the ready-made learning training package for
student development activities Scout subjects Prathomsuksa 3

อัมหมัด กานิง¹, นีรนาท จุลเนียม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชา ลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนวัดผาสุก มณีจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 23 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
2. ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์

คำสำคัญ : ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป, วิชาลูกเสือ

Abstract

The objectives of this research were 1) Develop a ready-made learning practice set Scout learner development group Prathomsuksa 3 to be effective according to the 80/80 criterion 2) to study the learning achievements of the learned Scouts of the ready-made learning training package Scout learner development group Prathomsuksa 3. The samples consisted of 23 students under the Office of Nonthaburi Primary

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

² อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Educational Service Area 2 which were selected by purposive sampling. The tools used in the research were ready-made training sets. Scout learner development group and an achievement test in Scout subjects grade 3 data analysis by finding the percentage, mean and standard deviation.

The results of the research were:

1. Ready-made learning training package set The group of student development activities in Scout subjects, Prathomsuksa 3 in general were appropriate at the highest level.
2. The students' learning achievement on Scout subject was higher there criteria 80/80

Keywords: Ready-made learning practice set, Boy Scout subjects

บทนำ

การจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปัจจุบันนี้ได้ยึดถือแนวดำเนินการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่4) พ.ศ.2562 อย่างเคร่งครัดโดยมุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาว่าการศึกษาที่มีความสำคัญและเป็นเครื่องมือในการเตรียมคน ให้มีความพร้อม ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ เพื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปนั่นคือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

วิธีการของลูกเสือเป็นการเรียนการสอนที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะการลูกเสือมุ่งเน้นถึงความสามัคคีความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างทุกคนชั้น นอกจากนั้นยังฝึกให้เป็นผู้รู้จักเสียสละ เป็นการอบรมนิสัยให้ผู้ที่เป็นลูกเสือเป็นพลเมืองดี มีนิสัยช่างสังเกต เชื่อฟังและพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์มีระเบียบวินัย มีการพัฒนาทางกาย จิตใจ และศีลธรรมไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิทางการเมืองใดๆ (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, 2555:1-2)

ด้วย เหตุผลและความสำคัญของการลูกเสือ กระทรวงศึกษาธิการได้มองเห็นความสำคัญของการลูกเสือ จึงได้จัดกิจกรรมลูกเสือไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อการอบรมบ่มนิสัยให้เยาวชนให้ถึงพร้อมซึ่งคุณธรรมอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, 2555 : 64-67) ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดกิจกรรมลูกเสือไว้ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดให้นักเรียนมีเวลาสำหรับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ปีละ 700 คาบ (250 ชั่วโมง), ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เรียนปีละ 600 คาบ (200 ชั่วโมง) โดยลูกเสือสำรองจะเริ่มเรียนตั้งแต่เตรียมลูกเสือสำรอง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พอเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 ก็จะเรียนลูกเสือดาวดวงที่ 1 จนถึงดาวดวงที่ 3 สำหรับลูกเสือสามัญจะเรียนในระดับชั้นประถมปีที่ 5-6 ในการปฏิบัติกิจกรรมในเรื่องลูกเสือตรี ลูกเสือโท และลูกเสือเอก ตามลำดับเพื่อให้เข้าใจในหลักสูตรวิชาลูกเสือมากขึ้นไป นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือไว้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนโดยกำหนดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนของกิจกรรมนักเรียน โดยให้แต่ละโรงเรียนได้กำหนดจำนวนเวลาสำหรับการจัดกิจกรรมนี้ตามความเหมาะสม โดยระบุว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น (กรมวิชาการ, 2552 : 6)

อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของประเทศไทยในปัจจุบันนับว่าเป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี มีลักษณะการแข่งขันกันสูง ส่งผลให้ค่านิยมดั้งเดิม คุณธรรม จริยธรรมเบี่ยงเบนไปจากเดิม วัตถุประสงค์ของเข้ามามีบทบาทในจิตใจคนมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้สังคมไทยมีความสับสนวุ่นวาย ทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้ เพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพ ทำให้การเอาใจใส่ดูแล ความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรระหว่างบุคคล ในสังคมและบุคคลในครอบครัวลดน้อยลง กลายเป็นสังคมที่ค่อนข้างเห็นแก่ตัวลดความช่วยเหลือเกื้อกูล ผลกระทบที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ สภาพทางจิตใจ ความโหดร้ายทารุณอาชญากรรม การเสพติดมีเพิ่มขึ้นตามลำดับ เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปคนในสังคมก็ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการควบคุมตนเองเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง การที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีวิธีหนึ่งก็คือ การช่วยให้บุคคลมีวินัยในตนเอง และการมีวินัยในตนเองนี้จะช่วยให้บุคคลยืนหยัด ในสังคมแม้เกิดปัญหาต่างๆ ก็สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ (กรมวิชาการ, 2552)

เยาวชนที่มีคุณภาพ ที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจมีความรู้ คู่คุณธรรม เป็นกำลังของการพัฒนาสังคมในอนาคตได้นั้น ต้องเป็นผู้ได้รับการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาที่เหมาะสม ความสำคัญของวินัยในตนเองมีอย่างน้อย 2 ประการ ประการที่ 1 เหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตัวแต่ละบุคคล ในเรื่องการแสวงหาความรู้ เนื่องจากปัจจุบันมีอยู่มากมายไม่อาจบรรจุไว้ในหลักสูตรได้หมด แต่ละคนจึงควรแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตรของโรงเรียน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกให้มีการควบคุมตนเอง มีความเฉลียวฉลาด และมีความเป็นอิสระ เพื่อจะได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้มากที่สุด ประการที่ 2 ชุมชนจะเจริญและมีความมั่นคงยั่งยืนต่อไปได้จะต้องอาศัยพลเมืองแต่ละคนทำความดีและเสียสละให้แก่ชุมชน ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น (กาญจนา หาสิตะพันธ์, 2553)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนของชาติให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งถือว่าเป็นช่วงวัยรุ่น อันเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาจากวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่ การจัดการศึกษานอกจากจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการในอันที่จะนำไปสู่การศึกษาที่สูงขึ้น และนำไปประกอบอาชีพได้แล้ว

สิ่งหนึ่งที่โรงเรียนต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนควบคู่กันไปกับการพัฒนาทางวิชาการคือ การพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความมียุติธรรมในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีความมียุติธรรมในตนเอง เพื่อดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2552:39) และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการ ศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย มีปัญญา และความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 37)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เปิดทำการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้นมีปัญหาหลายอย่างที่สมควรจะต้องปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่อยู่ในวัยเรียน เพราะหากปล่อยไว้ให้ติดตัวเด็กไปจนเป็นปกติวิสัยก็จะสร้างปัญหาให้แก่ตัวเด็กเองและสังคมรอบข้างได้ ซึ่งหนึ่งในปัญหาดังกล่าวก็คือ ปัญหาในเรื่องการไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง โดยโรงเรียนได้เน้นให้มีการนำกิจกรรมลูกเสือมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรม และจิตพิสัยของนักเรียน ซึ่งในระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะและความมียุติธรรมในตนเองของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยในการจัดการเรียนรู้ออกแบบพัฒนาผู้เรียนในวิชาลูกเสือ ในส่วนของการพัฒนาความรู้และทักษะ ได้มีการพัฒนานวัตกรรมและวิธีการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สำหรับลูกเสือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถพัฒนาทั้งความรู้และทักษะไปพร้อมกัน ซึ่งมีนวัตกรรมหลากหลายชนิดโดยชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปก็เป็นอีกนวัตกรรมหนึ่งที่จะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้รายงานจึงได้มีการพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นโดยมุ่งหวังในการนำไปใช้กับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งได้นำเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ – เนตรนารีสำรอง และการสำรวจซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องจัดให้ผู้เรียนได้มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 2,993 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนวัดผาสุมณิจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 23 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การรายงานครั้งนี้ เป็นการรายงานผลการพัฒนานวัตกรรม ประสิทธิภาพของนวัตกรรมและ ผลสัมฤทธิ์ของนวัตกรรม ที่เป็นชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ซึ่งชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปมี จำนวน 3 ชุด ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐม พยาบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - เนตรนารีสำรอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การสำรวจ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชา ลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จัดเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 2,993 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกเสือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนวัดผาสุมณิจักร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 23 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การสร้างชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป เพื่อนำแนวคิดและวิธีการในการพัฒนามาสร้างชุดฝึกการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2 วางแผนการสร้างชุดฝึกการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- 1) กำหนดจุดประสงค์ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป
- 2) กำหนดเนื้อหาสาระ
- 3) กำหนดกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการจัดให้แก่ผู้เรียน
- 4) กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล
- 5) กำหนดสื่อ ประกอบการเรียนรู้

1.3 สร้างชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปให้มีองค์ประกอบหลักตามที่กำหนดไว้และมีองค์ประกอบย่อยๆ ตามความเหมาะสม

1.4 นำชุดฝึกการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

1.5 แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

1.6 นำชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปไปทดลองใช้กับผู้เรียนซึ่งเป็นลูกเสือ - เนตรนารีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดผาสุภณังจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 10 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของเวลาที่ใช้กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอน การใช้ภาษาในชุดฝึกการเรียนรู้ สื่อประกอบการเรียนรู้ เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงนวัตกรรมให้เหมาะสมกับธรรมชาติของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.7 นำชุดฝึกการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่เป็นลูกเสือ-เนตรนารีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนวัดผาสุภณังจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 20 คน เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

1.8 ปรับปรุงนวัตกรรมโดยนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งและจัดทำเป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบ ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาแนวการวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.4 ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดฝึกการเรียนรู้ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยยึดตาม จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการพิจารณาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544 : 133)

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดผาสุมณิจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 20 คน ซึ่งเคยศึกษาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดนี้มาแล้ว เมื่อปีการศึกษา 2562

2.8 นำคะแนนที่ได้จากข้อ

2.7 มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 107)

2.9 นำแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 109) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9216

2.10 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฉบับจริง จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยก่อนที่นักเรียนจะใช้หน่วย การเรียนรู้ ครูปฏิบัติดังนี้

2.1 ครูชี้แจงและอธิบายวิธีการศึกษาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป ให้นักเรียนมีความเข้าใจ และพร้อมที่จะศึกษา

2.2 ลูกเสือเรียนรู้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้นักเรียนทุกคนศึกษา และให้นักเรียนอ่านวิธีการใช้อีกครั้งหนึ่งจนเข้าใจ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

2.3 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน ที่ผู้วิจัยค้นคว้าพัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพและคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์ถูกต้องและความเหมาะสมของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.2 การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80 ของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนใช้ในการศึกษาจริง

1.3 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1) หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2) หาค่าความยากง่าย (P)

3) หาค่าอำนาจจำแนก (B) โดยใช้วิธีของ Brennan

4) หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของ Lovett

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

2.1 หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของชุดฝึกการเรียนรู้กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2.2 การคำนวณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนชุดฝึกการเรียนรู้กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป
กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 45)

1.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 45)

1.2 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

1.2.1 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) โดยการประเมินจากคะแนนการทำ
กิจกรรมแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบย่อยหลังเรียน ของนักเรียนในแต่ละกิจกรรมของบทเรียนสำเร็จรูป

1.2.2 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) โดยการประเมินจากคะแนนการทำ
แบบทดสอบหลังการเรียน

1.3 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3.1 การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2544: 112)

1.3.2 การหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

1.3.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร B
(Discriminati B) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 97) โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มเป็นเกณฑ์
ในการกำหนดผู้รอบรู้และไม่รอบรู้

1.3.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยใช้สูตรของโลเวต (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 45)

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (S.D.) คำนวณจากสูตร (บุญชม
ศรีสะอาด, 2545 : 47)

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป (E_1/E_2) กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่/ชื่อชุด	เฉลี่ยคะแนน ระหว่างเรียน (30)	เฉลี่ยคะแนน หลังเรียน(20)	$E_1/E_2=80/80$	แปลผล
1. อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล	80.50	80.50	80.50/80.50	สูงกว่าเกณฑ์
2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - เนตรนารีสำรอง	81.50	80.50	81.50/80.50	สูงกว่าเกณฑ์
3. การสำรวจ	81.00	81.50	81.00/81.50	สูงกว่าเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	81.00	80.83	81.00/80.83	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2= 81.00/80.83$) เมื่อพิจารณารายชุด พบว่า อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2= 80.50/80.50$) คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - เนตรนารีสำรอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2= 81.50/80.50$) และ เรื่อง การสำรวจมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2= 81.00/81.50$)

2. ผลการใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดผาสุมณิจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 23 คน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการทดลองใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		คะแนนพัฒนาการ	
คะแนนเต็ม (20)	ร้อยละ	คะแนนเต็ม (20)	ร้อยละ	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
12.61	63.05	17.35	86.75	4.74	23.70

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้ ชุดฝึกการเรียนรู้ สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 86.75 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนร้อยละ 63.05 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 23.70

อภิปรายผล

ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความเหมาะสมสูงสุด คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม, ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและ จุดประสงค์การเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ภาคทฤษฎี, เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้, ภาพประกอบที่นำมาใช้หน่วยการเรียนรู้ และ ความเหมาะสมของชุดฝึกการเรียนรู้ สำเร็จรูปชุดที่ 3 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 รองลงมา คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้, การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้, ความเหมาะสมของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 1 และ ความเหมาะสมของ ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 2 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และพบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ เนื้อหาสาระของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป, แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ ภาคปฏิบัติ, เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, สื่อการเรียนรู้, ขนาดของตัวหนังสือในชุดฝึกการ เรียนรู้สำเร็จรูป, การใช้ภาษาเพื่อนำเสนอรายละเอียดของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปในแต่ละ องค์ประกอบ และกำหนดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.40 และชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2 = 81.00/80.83$) เมื่อพิจารณารายชุด พบว่า อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และการปฐมพยาบาล มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2 = 80.50/80.50$) คำปฏิญาณและกฎ ของลูกเสือ-เนตรนารีสำรอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2 = 81.50/80.50$) และ เรื่อง การสำรวจมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2 = 81.00/81.50$) ผลการวิจัยดังกล่าวอาจ เนื่องมาจากการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้วิจัยได้มีการศึกษาคนคว้าทำความเข้าใจกระบวนการ ในการพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป การนำชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปไปใช้จริง และได้พัฒนาชุดฝึก การเรียนรู้สำเร็จรูปที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน โดยที่กระบวนการในการพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป นั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์ จากแนวทางการพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปจากเอกสารต่าง ๆ และสร้าง ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปให้มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) สร้างความสนใจ โดยการทำให้นักเรียนเกิดความ ตั้งใจจดจ่อในบทเรียน โดยใช้วิธีพูดเร้าความสนใจ สนทนา ซักถาม ใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดความสนใจ 2) แจ่มจุดประสงค์ของบทเรียน โดยการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงผลของการเรียนบทเรียน นั้น ๆ เฉพาะเจาะจงลงไป ทำให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น 3) จัดให้มีการทบทวนประสบการณ์เดิม เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง เมื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ก็จะต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน ขั้นนี้จัดเป็นขั้นที่สำคัญมาก ในการจัดการเรียนการสอน เรื่อง สัตว์น้อยน่ารักงานเกษตรคู่บ้านครูทบทวนประสบการณ์เดิมของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ ใหม่ โดยการซักถามสนทนา และให้นักเรียนปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เรียนรู้ในลักษณะเข้าใจปัญหา ทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ 4) กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อต่าง

ๆ ประกอบในบทเรียน หรือยกตัวอย่าง ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมโดยยึดจุดประสงค์นำทางเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง จัดสภาพการสอน ทำกิจกรรมต่างให้สอดคล้องกัน 5) การให้แนวทางในการเรียนรู้ โดยครูได้มีการเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตัวเอง แนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้า ใช้คำถามเป็นการนำทางหรือให้แนวทางไปคิดเอง โดยการใช้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมในการเรียนการสอน 6) ให้นักเรียนปฏิบัติ โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวของเขาเอง ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ เปิดโอกาสให้แสดงผลงานที่ทำ โดยการพูด การเขียน และอภิปรายผลที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 7) การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความถูกต้องในการกระทำ ในขั้นนี้ บทเรียนจะแสดงให้นักเรียนเห็นว่า ผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกนั้น ได้ผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด โดยนักเรียนตรวจผลงานของตนเองตามแบบเฉลย ซึ่งจะทำให้นักเรียนทราบ ว่าทำดีแล้ว ถูกแล้ว ทำได้เป็นที่พอใจแล้ว หรือไม่ จากองค์ประกอบของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังกล่าว จึงทำให้มีผลการประเมินความเหมาะสม โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปทุกชุดมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้ ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 86.75 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนร้อยละ 63.05 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 23.70 เนื่องจากชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปที่พัฒนาขึ้น มีลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมที่เริ่มจากการเร้าให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการเสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ดังกล่าวจะมีครูผู้สอนคอยเป็นผู้ชี้แนะและเพิ่มเติมเพื่อให้องค์ความรู้มีความชัดเจน ให้ผู้เรียนได้นำเสนอความเข้าใจของตนเอง และครูคอยเติมเต็มให้ มีการฝึกปฏิบัติจริงโดยทำแบบฝึกและลงมือปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เรียนรู้ ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และฝึกทบทวนอยู่เสมอ กระบวนการดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความจำและความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนว่า “นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ นักเรียนเป็นผู้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและ ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาด้วยตนเอง นักเรียนมีการประเมินผลงานของตนเอง และปรับปรุงตลอดเวลา นักเรียนต้องหาข้อสรุปจากการทำกิจกรรมของตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์และแนวต่างๆ สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมกิจกรรมและครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรพล อุณจะนำ (2565) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม เรื่อง การผูกเงื่อน สำหรับลูกเสือสามัญ ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80.83/81.33 2) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้กับผู้เรียนที่มีธรรมชาติและสภาพแวดล้อมต่างจากนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาจต้องมีการปรับกิจกรรมการเรียนรู้บ้าง ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.2 การนำชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ ครูต้องเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเคร่งครัด โดยเน้นบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีอิสระ มีกิจกรรมทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสม

2.3 การนำชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ควรมีแหล่งความรู้ สำหรับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.4 การนำชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ควรเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง หรือฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามแนวของปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม (Progressivism)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนระดับช่วงชั้นอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยทั่วถึง เนื่องจากเป็นชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นต่างกัน เพื่อศึกษาว่า การเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป ดังกล่าวจะเหมาะสมกับนักเรียนระดับช่วงชั้นใดมากที่สุด เพื่อจะสามารถสร้างและใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปดังกล่าว ได้อย่างเหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของนักเรียนแต่ละกลุ่มมากที่สุด

2.3 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาเนื้อหาสาระของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป, แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ, เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, สื่อการเรียนรู้, ขนาดของตัวหนังสือในชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป, การใช้ภาษาเพื่อนำเสนอรายละเอียดของชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปในแต่ละองค์ประกอบ และกำหนดการเรียนรู้ เพราะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำกว่าประเด็นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา หาสิตะพันธ์. (2553). **การควบคุมตนเอง**. ในชุมชนทางวิชาการสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

- วัชรพล อุณจะนำ. (2565). การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม เรื่อง การผูกเงื่อน สำหรับ
ลูกเสือสามัญ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 เมษายน -
มิถุนายน 2565.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
_____. (2547). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการ
ศึกษาศาสตร์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ. (2555). ข้อบังคับลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง
หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว..
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสารวิชาการ
ปีที่ 4 ฉบับที่ 6 (กรกฎาคม).